

თვე	მან. კ.	ფე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი — 1 რუბლი

ივერიის

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.

გაზეთის დასაბარებლად:
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვის
გამაერთ. საზოგადოების კანცელარიაში — სასახლე-
ლოს ქუჩა, ზანის ქარვასლა.

ფასი განცხადებისა:
ჩველდღეობის სტრიქონი 8 კაპიკი.

„ივერიის“

გამოდის 1894 წელს
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

გაზეთის დაბარება შეიძლება შემდეგის ადრესით:

ტფილისი,
„ივერიის“ რედაქციაში
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

და „ქართული“ შიშის წინა-კითხვის გამავრც. საზოგადოების კანცელარიაში,
სასახლე ქუჩა, ზანის ქარვასლა.

საფოსტო ადრესი:

ТИФЛИСЬ. Редакция „ИВЕРИЯ“.

გაზეთის დაბარების საუბრითა და მომსახურებისათვის
დასაბარებლის საზოგადოების, რომ

საერთო კრება

20 მარტისთვის დანიშნული რადან არ შესდგა, ამ საზოგადოების
დაწესებულების § 27-ლით

დანახულია 3 აპრილს

კვირა დღეს, დღის 11 საათზედ, ქალაქის საბჭოში.

გაზეთი კომუნიკატი

„თბილისის საბარბაძო სასწავლო
და მასწავლებლის საზოგადოებისათვის“
უპირატესად სთხოვ ამ საზოგადოების
დირექტორს წყნობა მოახდინდეს წლი-
ურს კრებაზე, რომელიც ამ თვის
3-ს რიცხვს, კვირას, 12 საათზედ,
ქალაქის გამგეობის დარბაზში იქნება.
რ. (2-1)

მოკლე

რედაქციისაგან

რადან ეურჩნალი მამებისა I ნომერი
სულ დაუბრუნდა ხლის მომწე-
რობებს, რედაქცია ხელმოკრულ ჰე-
ქადებს ამ ნომერს და ახალ ხელის
მომწერთ პირველი ნომერი აპრილის
შუა რიცხვებში გაგზავნებთ.

(6-6)

ფელეტონი

კუთხის საზოგადოების
სახელი

გეოლოგებთან უთუოდ, რომ ქ.
ქუთაისში არსდნა სასულიერო სემი-
ნარია; მომავალს წელს მხოლოდ
პირველი კლასი გაიხსნება და შემ-
დედ საკურობისა და გვიად დანარ-
ჩენი კლასები მიემატება. ეს ძლიერ
სასიხარულო ამბავი ჩვენი. იყო
დრო, როდესაც ყოვლიანსამღვდე-
ლო გაბრუნდნა თითონ ატყა ამხელ-
ლობაჲ, ბევრიც იმედინა თუ
სიტყვით და თუ საქმით, დათანხმა
სამღვდელოება სემინარიისათვის სა-
სულიერო სემინარიისათვის. ამ-
ჲსავე დროს მესადაგინდა მაგრამ ეს
საქმე მაშინ როგორღაც რ მოხერხ-
და. მას აქეთ ბევრმა წყაბამ ჩაიბრა,
სამღვდელოებათა თავისი მშალაობა,
ნაგულეობა ვითაოვანს, დათა აღ-

ტფილისი, 2 აპრილს

დავბრუნდნა ისევ ქართულის
თავტრის საქმეს, რომლის შესახებაც
ჩვენი აზრი პირველს წერილ-
ში*) სასულიერო ვერ გამოვსტყვი-
ყენ. ჩვენი აზრით ჩვენი სვე-
ტი მრავალი ნაკლი, რომელსაც
აქ ირთიადე სიტყვით განვიყო-
რებთ. ქართულს სცენას შესაფერ-
ნი მზრუნველნი და გულ-შემატე-
ვარნი არს ჰყავს; ნიჭიერიანი ახალ-
ნი არტისტნი არსად სჩანან და
ურტისტობის გამო საზოგადოე-
ბა იძუდებულია რამდენისამდე წლის
განმავლობაში ერთისა და იმავ არ-
ტისტების ერთ-ერთივანს ხელ-
ფარებას უტკბოდეს; რეპერტუარი
თავტრისა უყურადღებოდ არის და-

*) იხ. ივერია ამ 1894 წლ. № 48.

ზრდას მოხდნობა და, როგორც მკი-
თხვლამ უკვე უწყის, მათთვის სა-
სულიერო დაარსება ქუთაისშივე. ახ-
ლა ვფიქრობ სემინარია გვეხსნება,
მაგრამ სამღვდელოებას, გულითა და
სულით მოხარულს ამ საქმისს, დღეს
იმდენი ღონისძიება აღარა აქვს ამ
კითხვის დაწესებულებისთვის, რამ-
დენსაც ის აღმოუჩნდა ქალბის სა-
სულიერო დაარსებამდის. მაინც
დარწმუნებულნი ვართ, სამღვდელოე-
ბის თვისის შრომისა და მეცადინეო-
ბის არ დაზოგავს ამ ფრიად მათთვის
კეთილ დაწესებულებისთვის. ერთ
დღეს სასულიერო იყო, მაგრამ სემინ-
არია ვერ ვიშოვებთ, ახლა რადან სემინ-
არია „ბაგრატიის ტაძრის ნანგრევს“ მო-
ხდნა, საშუალება განდგება. მაგრო-
ბიანაც გამოუჩნდნა საქმის, რასაც
კვირველია, აღარ შეგვირბდება და
ქუთაისის მღვდელთა თვისის სემინ-
არია.

„ბაგრატიის ტაძრის ნანგრევს“ მო-

ტოვებოდა, იგი არც შინაარსით
ვარც რაღაც, არც სისხლით და
არც ენით. აი, ეს სამი გარემოებაა,
ჩვენი აზრით, ისეთი, რომელი-
საც ქალაქე ანგარიში უნდა გავუ-
წიოთ, თუ მოწადინებულნი ვართ
ჩვენი თეატრის სიკეთესა და კე-
თილდებობას.

დავიწყეთ არტისტების მოპო-
ვებაც. მართლა, რა დონე უნ-
და იყოს ხმარებული, რომ ჩვენს
სცენას ახალნი სულს ჩამდგმონ-
ნი მუშაინი, ახალნი მსახიობ-
ნი გამოჩნდნენ? თუ სასწავლე-
ბელი არს ვგაქვს სასცენო, დრა-
მატიკული კომპიტების მიანდს
ეს საქმე თავის რამდენსავე მკო-
დნე წვერს, მოვლონ მათ მთე-
ლი სპარტოელი კიდთ კადმევე,
მოაზიოდონ ახალგაზრდა ქალნი და
კაცნი, რომელნიც ჩვენს სცენა-
ზედ განვითარდებთან და დახელო-
ვნდებთან. ვიმოარებთ, იქ სადაც
სასცენო სასწავლებელი არ არის,
თვით თეატრი, თვით სცენა უნდა
გახდეს ასეთი სასწავლებელი.

ამასთან, აქ ერთი რამ მოგვაგონ-
და, რომელსაც უყურადღებოდ
ვერ დავესტოვებთ. რამდენადაც
გვახსოვს, ამ ორის წლის წინაც
კომპიტის წევრს ბ-ნს ნ. ავალი-
შვილს განზრახვა ჰქონდა რამდენ-
სავე მკოდნე კაცის დახმარებით
შეეფიქრა რეპერტუბის სასცენო ხე-
ლოვნების სხვა-და-სხვა დარგის
შესახებ, მაგალითობრ: დეკლამაცი-
ისა, მიხვრა-მოხვრისა, გრიმისა,
ტან-ჩაცმულობისა და სხ. ამ აზ-
რის უნდა შევირბოთ დასურველი-
ვინი კვირამი ერთხელ, ამ ორ-
ჯულე, წყვილობით ხოლმე ლექცი-
ებსავე და ამ გვარად სასცენო ხე-
ლოვნების ცოდნა გავრცელებო-
ნათ. თითონ ამ სტრიქონების და-
მწერსა-ც კი მიჰმართა ბ-ნს ნ. ავა-
ლიშვილმა და სთხოვა მოწაწილე-
ობა მიუღო ზემოხსენებულს სადა-
მოებში.

აღვა-ტყო, რომ მოგახსენეთ, ეს იმას
ნიშნავს, რომ როდესაც ობერ-პრო-
კურორის ახანავი მოვიდა ქუთაის-
ში, სასულიერო სასწავლებლის და-
ხედვის შემდეგ ყოვლად სამღვდელო
გაბრეილით და სხვა სასულიერო წო-
ლების კაცებოვრთ ვეგზავნა და
სათავიერებლად დამისი ციხისა,
რომელიც მდებარეობს ბაგრატის ტა-
ძრის აღმოსავლეთით, როდესაც გა-
ლავანში შევიდა და გადავლო თვა-
ლი მოვიდეს და სთქვა: აი ადგილი
შენობისაო. დახედა მიფლეთილ-მო-
ფლეთილ კიდელ-კურებს და მისა-
ხედვად მოვიწინა. მაგრამ ჩვენი ბუნ-
და ხომ სასულიეროა, რამდენად დი-
და იგი მშენებრებით, იმდენად მკა-
ტრი და მშენებრებელია. ამ დროს
აქ ერთს პატრეცემულს კაცს ამ

ჩვენის აზრით, ასეთი ლექციე-
ბი მართლა სასარგებლო იქნებო-
და იმ ახალგაზრდობისათვის, რომ-
ელსაც სურვილი აქვს ხე-
ლოვნების ასპარეზზედ შრომი-
ლა და მოქმედებისა. სამუშაო-
როდ, ქართულის სცენის ახალ-
გაზრდა არტისტებმაც კი, რომელ-
ნიც ავტო რამდენიმე ხანა მოადე-
წებენ ამ სცენაზედ, უნდა არა
იციან-რა თეორიით სასცენო ხე-
ლოვნებისა. თამაშობენ ისე, რომ
გორც მათ საკუთარი აზრი და ნი-
ჭი მთავარებში, და სახელმძღვ-
ნელი არა მოეპოვებათ-რა. ზო-
გიერთი მათგანი, ეტა თუ რიკი-
ანად თამაშობს საკუთარის ნიჭის
წყალობით, მაშინ, თუნდა მცირე-
დადნის თეორიულ ცოდნით აღ-
ჭურვილი, რასაკვირველია, უფ-
როს უკეთ შეიძლება თამაშობას,
უკეთ შესძლება თავისის როლის
გათვალისწინებას და მისის ავა-
რგანობის შეტყობას.

ეს განზრახვა, არ ვიცი რა მი-
ზეზით, არ იქნა სისრულეში მო-
ყვანილი, თუმცა-კი დიდად სასარ-
გებლო და საკეთილო იქნებოდა,
რომ ბ-ნ ნ. ავალიშვილის ჩინებუ-
ლი აზრი განხორციელებულიყო.
რაც შეეხება რეპერტუარისა და
დრამატიკული კომპიტის განკარ-
გებას, ამ ორს საგანს ერთმანეთ-
თან ისეთი მჭიდრო კავშირი აქვს,
რომ მისი განწყობება ყოველად
შეუფლებელია მოგვანია.

ჩვენის აზრით, ავიწველი სა-
თეატრო კომპიტეტი არ შეესაბე-
ბა თავისი დახიზნულებას. ამ კო-
მპიტის მოქმედებას სივრცულად,
სივრცულად მოქმედებისა არ ატ-
ყვია, ამ აგუთებს კომპიტეტი, რის
ზრუნვამა, რის ფიქრმა? — ეს
არავინ უწყის და მხოლოდ წლი-
ურს კრებაზედ გამოხატულდება
ხოლმე, რომ კომპიტეტი არავინ
ზრუნვამი არს ყოველი, რომ
მართლა სახელი უტარება და არა-

აზრმა გაუტყვა: მხოლოდ აქ მე-
ტლ ფიქტული და ცივი ქარიცო-
დნება-უთოვად წყალიც ძვირი იქნება
და გზაც მეტად მიუვალიაო, სთქვა
მან. თუმცა ზოგიერთმა მოახსენეს,
რომ ამ მოკლე ხანში წყალი აქ მი-
ლით გამოჰყავთ და გზის ვაკეთე-
ბისთვის ფული შეგროვილია, მა-
ინც პირველი მისი შობაქმელებმა
არ შეიძლება არ დაწერილობინოს
ამ გარემოებას. ამბობენ, ის მაინც
იმ არჩისა უნდა იყოს, რომ სემინ-
არია ამ ნაიხვარში გაკეთდეს.

აი, ამ სემინარიის აღაზრდის
ახლა ქუთაისში დიდი ამბავი და ლა-
პარკი. ლამის მომავალი სემინარია
ჯერ კიდევ არ დაბეჭდულია, ახლა
დასაწყობონ ნაწილ-ნაწილი და
ყველას თითო ნაწილი შევდეს და
თუ მიუღო სემინარია ერთს ვისმეს-
თან მიუღებდეს, ეს ხომ კიდევ უკე-
თისი. ამისთვის მზარებებს ამ საქმეს
კი დაფიქრება, თორემ თუ კვირი

ვითარი ცვალი არ გაუვლია სვე-
ნის საქმის განსაკრებლად.

ჩვენ ასე გვგონია, რომ როდესაც
კომპიტეტის წევრებმა ვირ-
ჩვეთ ვისმე, ადრევე უნდა გამოჩ-
ნდეს გამოჩვეული, ხოლო სარგებლო-
ბის მოტანა შეუძლიან ამ კაცს,
რას შეგვიძნის იგი, რა მხრივ დახე-
ტუბას სცენის სიკეთეს, რა მხრივ
გაუწყებს დახმარებას და რომე-
ლის მისის დარგის ცოდნა და
გაგება აქვს, რომ სცენის ამ დარ-
გის, ამ ნაწილის ურვა და ზრუნ-
ვა შეიძლოს.

ამიტომ კარგი იქნება, რომ კო-
მპიტეტის საერთო საქმე და სა-
ხურევი დახმარებული იყოს ჯე-
როვან დარგებზედ და ყოველ
ნაწილს შესაფერი ჭირისუფალი
მოწინასა არჩევნის დროს. მაგ-
ალითა რამე შეიძლება უნდა იზრუ-
ნოს თეატრუარისათვის, დასის
ადმინისტრაციისათვის, ძველის
პიესების განახლებისათვის, საწე-
ქსორო ნაწილისათვის და სხ...
ამის შესაფერად ყოველ ამ თან-
მდებობაზედ ის კაცი უნდა იქნას
დასახლებული კანდიდატად, რომ-
ელიც ამ მხრივ ცოდნა და ნიჭი
უტყველია: საჩუქისაო ნაწილის
მმართველად ის, ვისაც ცოდნა
აქვს სასცენო ხელოვნებისა; ადმი-
ნისტრატორად ის, ვისაც ამ მხრივ
თავისი უნარი გამოუჩნია; ძველ
პიესების განახლებლად, — ვისაც
დრამატიკული ლიტერატურის გა-
გება და ცოდნა ენის მოპოვება,
რადგან აქ ენის ცოდნასაც დიდი
მნიშვნელობა აქვს. სასურველია,
რომ ქართულ ხელოვნების ტა-
ძარში მოხდეს, შეურყვანი ქართუ-
ლი ენა გაიხსნა... და სხ.

ასეთის შერჩევით რომ იქმან
ამორჩეული დრამატიკული კომი-
ტეტის წევრნი, მაშინ საზოგადოე-
ებას ადვილად შეეძლება დათვა-
რისა მოადეწუება ამა თუ იმ წევ-
რისა, ნაკლი შენიშნოს და გამო-

სურვილებს ადვილად და სახში არ
მივლეთ საზოგადო და სასულიერო-
ლო ბედი და იღბალი სემინარიისა,
იმისთანა თქვენს მტერს, ჩვენ საქმე
მოგვია: შევიქნებით საწყვეთი შეილ-
და და მომავლოთაგან. ამ საქმეში სა-
ზოგადოდ და ავტოვებ სემინარიის
ადგილის არჩევნში დიდი მნიშვნე-
ლობა აქვს ჩვენს დიდად პატრეცე-
მულს მღვდელთა-მთავარს ბაგრატის.
იყული, არ გაუფრთხილ და ყურად-
ღებას არ მიუტყვს და საქმეში კვი-
რა კეთა თხოვანსა და ანგარიშს,
თუ მათი ნაწილები ალავი მოუხერ-
ხებელი იქნება სემინარიისათვის; არა-
მედ თითონ პირად და მზრუნველს
აღლავს, კარავს ასწონ-დასწონავს,
შემდეგ აუქარებელი და ხანგრძლი-
ვის დადებისათვის თავის აზრის შესა-
ფარდებლად დაწინადაც კომისიისა,
რომელიც ვრცევან იმისთანა კაც-
ნი, საერო და სასულიეროანი, მიი-
ღი და ბარელი, რომელნიც ყოველ

ამჟამად კიდევ, რა ნაკლას ჰყავდაც იგი მის საქმის წარმართვაში. ამას გარდა, ასეთი განაწილება საერთო საქმისათვის კიდევ ის სიკეთე მოაქვება, რომ კამბიტრის თითოეული წევრთაგანი უფრო გულდადებით მოვიდებოდა თავის განსაგებულ საქმეს და, ესლანდელისათვის, უკრის არ მოუყურებს საზოგადო საქმეს იმ იმედით, რომ იქ, ჩემს გარდაც, ბევრნი არიან და ისინი გაუძღვებიანა.

ამას გარდა, არ გვცხადს, რატომ არ უნდა მიეცეთ უფრო გამოკიდული არტისტების ნება კამბიტრის მოქმედებაში მონაწილეობის მიღებისა? ამბობენ, ეს მავნებელია, რადგან პირადობას შემოიზღვევს და კამბიტრს პირუთვნელად, მიუდგომლად გარდაწყვეტა საქმისა ხდარ შექცობება. იქნება ეს ასეც იყოს, მაგრამ თუ ავტონომიური რჩევები მონაწილეობის მიღების ნება მიანიჭებენ არტისტებს, ხოლო გადაწყვეტელს, კენჭის უფლებას-კი ნუ მისცემენ. მაშინ იგივე ვნების მოატანს ვერ შეიძლება და იმათი იქ ყოფნა-კი საჭიროა, რადგან არტისტი უფრო დახლოებულია სცენასთან, იმან უფრო იცის მისი გაჭირვება, მისი ავი და გარდაც და იმ, სწორედ ამ ავტონომიური რჩევების გამოყენების გამოიტყობს, რომელსაც ხელში უჭირავს სცენის ბუდე-ბალი. ესლანდი არტისტი და კამბიტრ ერთმანეთს დაშორებულია უნდადობად, მტრულია თათლით უკრებს და ერთი თვის იწყებს, მეორე—ბაღათს. ასეთს დაშორებას-კი, თუ ვნება არა, საზრებლობა არა მოაქვს-რა.

ფარნაოზი

ახალი ამბავი

* * * ოთხშაბათს, 30 მარტს, სასლუსი კრუკის* წევრთა წლიური კრება იყო. კრებას მსოფლიო ნაწილიც არ დაესწრა წევრთა საზოგადო რიგების. ჩვენ ამას წინადაც-ბეჭედილი გვქვია, რომ ამ კრუკის* საქმე ძალიან ცუდად მიდის და შეიძლება დაიკრისოსო. უკანასკნელში საზოგადოებამ დაარწმუნა წევრები, რომ „კრუკის*“ არსებობა

კერძო თავის ანგარიშებს განზრახული იქნებოდა სემინარიის შეწყობის შესახებ; ისინი არჩევენ იმისთანა ადვანს, რომელიც მარტო სემინარიისთვის იქნება კარგი და ჩვენც კიდევანდ მონაწილნი ვიქნებოთ, როგორც ახლა, აგრეთვე მომავალშიაც ამ გვარის არჩევნით.

ნუ ვიფიქრებთ, რომ ეს წერილი-მანი რა იყოს; დარწმუნებულნი ბრძანდებოდეთ, რომ ამ გვარის შეცდომებიდან წარმოსდგება ხოლომე უფრო სავალი და სამშუბარო შედეგი. იტყვიან: კალმით დაწერილი ვერ ამოშლი ცუდითაო, და ვიფიქრებთა კენჭს შერბნის მეორე ადგილზე დადებენ ხომ შეუძლებელი იქნება. ჩვენ როგორც ვიცით, ყველას თავის გამოხატვის ახლოს უნდა ეს სემინარიის. ეს არა საძიარისია, ჩვენ-ში-კი არა, სხვაგანაც არ კეთდება ისეთი, რომ საზოგადო ანგარიშში კერძო არ გაერის, მაგრამ ჩვენში

მა კიდევ შეუძლიან, რადგან, როგორც ანგარიშდებან ჩანს, შემოსავალი „კრუკის*“ ჰქონია 12,500 მანეთი, ხოლო ხარჯი 11,000 მან. ეს სანაგებოა, რადგან აქამდე კრუკის ხარჯი ყოველთვის მატობდა შემოსავალს. საშუალოდ არის, რომ „კრუკის*“ 14,000 მან. ვალი აქვს, რომელსაც ვასტურებდა უნდა. ამასთან საგულისხმო ისიც, რომ მისი მოწყობილება 12,000 მან. არის დღე-სტეული, ასე რომ თავისი არსებობის ორი-სამის წლის განმავლობაში მხოლოდ 2,000—3,000 მანეთამდე ვალი დასდებია; რაც ადვილად მოსალოდნელი იყო. ამიტომ წლიური კრებაზე დიდი ლაპარაკი გამოიწვიებინა, თუ რითი იქნენ დამკაფი-ლებული მოვალენი. „კრუკის*“-კი ნუ ვაფიქრებთ, რადგან ამიერიდან იმედო, იმდენი შემოსავალი მოიტანოს, რომ თავის ხარჯს პირ ნათლად გაუძღვოს. ამიტომ დადგინდა ვიპონითი რამდენიმე წევრი, იმით დაევალით ამ ვალის გადაწყვეტა, იმ პირობით, რომ ცოტ-ცოტა მიიღონ თითონ ვალხდელი ფული და ვალის უზრუნველ საყოფილო ვალის თავმდებლად „კრუკის*“ მოწყობილება და ვიფიქრებოდა იყოსო. კენჭის ყრით ამ დადგენილების აღსრულება მიენდა „კრუკის*“ მოურავებს (სტარმინებს*), რომელნიც უნდა მოელოდნენ მოვალეობას, საქმე ამ რიგად მოაწყონ და თავისი ამ მხრივ მოქმედების ანგარიში უმახლო-ბელეს საზოგადო კრებას წარუდგინონ.

* * * ამ ერთის კვირის შემდეგ „სტოლისის კრებულში“ გამართული იქნება სალიტერატურო-სამეცნიერო სილაში, რომლის შემოსავალიც გადადებულია ქართულ დრამატულ საზოგადოების* სასარგებლოდ. ამ შემოსავლის თუნდა ვასტურებულ იქნას ის ვალი, რომელიც საზოგადოების წარსულს სხონში დავლა დრამატულ დასის გაძლიარაში.

* * * ჩვენ მოვივიდა სალომე შუბათლის მიერ გადმოთარგმნილი და „ქართულითა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების“ გამოცემული მოთხრობა „ქაწყვილები სათავის“ მაშინამ ანუ ყველაფრის კალათი*, თხზ. ქრისტეფორე შვიდტისა, მოთხრობა ლამაზის ქართულია ცნით არის დაწერილი, სუფადა

ამას ცოტა სხვა ხასიათი აქვს: აქ პირველად კერძო ანგარიში იმისად-ლობს ხოლმე მას და თუ ეს რამდენ მიზეზისა გამო არ მოხდა, მაშინ საზოგადო საქმეც იმდება. ავილით, მაგალითად, ის მთა, სადაც ახლა მდებარეობს ნაშთი ბავარტის ტაძრისა და არსებობს ქუთაისის სასულიერო სასწავლებელი. იცოცხლებ, არ ალავს კარგი თვისებაცა ჰქონდეს; ვინა ჩვენს წინაპრებს გემო არა ჰქონდათ, როდესაც ისე თუ ტაძარი ამ ალაგზედ აავსეს, და სხვა მრავალი ტრუბით მიიან აღვილებზედ, მაგრამ ყოველს ამისთვის მაშინ თავისი პატრ-საქმი მიზეზიცა არსებობდა. ჩვენ საზღვარეობას-კი არ ვიცო, რა სახეობა ჰქონდა, როდესაც მან თავისი სასულიერო სასწავლებელი უფრო უწყობი მთავრად მოაშენა. მართალია, მყუდროა დღეს და მოვარისს დამეშა ეს არ-გარე-დებებს ელარება, მაგრამ მაშინ სხვა

გამოცემულია, შეიცავს სულ 57 გვერდს და ჰორის ორი შაური.

* * * მთავრობას დაუნდნავს 45 თასი მანეთი კისხსების ნაპირების გასაბარებლად. ეს მდინარე კახეთშია და საფულისწყუ-ო წინანდლის მამულის გვერდით ჩაღის. შერთიანი ქუჩის ხევი ყოველ წლიში მიდის ზარალს აძლევს (მოკვრებებს). მუშაობა ამ მდინარის ნაპირების გასაბარებლად კიდევ დაუწყიათ ინტენდის უსარკეთის ხელ მსოფლიო-ბით. გარდა დანიშნულის ფულისა, მახრის მთავრობას ყოველ დღე გამოჰყავს 1000 მუშა სოფელიდან, რომელთაც თითოეულს სამი შაური ეძღვევა დღეში ხარჯად. საქმე კარგად მიდის, აყვებენ საფულისწყულის ქვის სათავსს, რომელსაც შევსებენ დაიფაროს ნაპირები მდინარისაგან. („Тур. Мер.“)

* * * ვაზ. მეურნე-ს სიტყვით, ქუთაისის ქალაქის თვით-მმართველობისაგან საქალმო წიგნთ-საცავის გამართვის საქმე და მთავრობის უნდა ჩაითვალოს: ექვს ამ თვის სხდომაზე ქალაქის სამკომ დადასტურებულ შემოწირულ წიგნების გარდა შეიძინოს ქუთაისი უფრო არსებული წიგნთ-საცავი თხორეცესკისა და ვოიკიხესკისა 1700 მანათლ-ფულის ნაწილ-ნაწილ გადახდით. წიგნთ-საცავს უნდა მიეჩინოს ვრცელი ოთახი ქალაქის გამგებობის სადგარში. ზედამხედველად ქალაქის გამგებობამ გაამწყსა კიდევცა თ-ღი ჰელავია გრიგორის ასული წულუკიძე, რომელიც უფრო უფრო წიგნთ-საცავს წესში მოყვანას.

* * * იგივე გზებით გავაწყვეს, რომ ქუთაისის ქალაქის გაგებობა ჰქონებოდა წრეებს: I, თორმეტის უთავი ვრცის ქარის გაგებობას სახლის პატრონთა ხრატის; II, საქონლის საკლავ შერბნის აგებას (გაიკა კიდევ იჯარით 23,400 მანეთად) და ქალაქის სახლის აშენებას (რომელიც ვარაუდით უნდა დაეჯდეს 40—45,000 მანეთად).

* * * 31 მარტს ოლავს ქუჩაზე უყრად ვარა-დაცლა ადვილად ვლადიმირისა.

* * * ამავე დღეს ნაქის ქუჩაზე მთავრობის დადსარ ვარტემის მოსამხარებელ სოფ. ობის მსოფრებმა სანდრო კისიძემ 200 მან. თქრო-უყრცხული მოპარა, მა-

აღაგებოც არ არის დასაწყენი. ერთი თვედ სცადეთ ცოტა ქარიან და ქანჭულ მიწებში აქ გასეირნება და ნახავთ სეირსა. საფეხური თუ არა გავიყენებ ჩვენში რომ არაფრებსა ტრუკიან, მთავრად ვერ აბრძანდებ; და დღემოდან რომ ვაგაბუნდებოდას არა წაუტყვევლად და ან სტირ-პირ დაფეხრებულად ატარო ხელ, ზენა ქარი აღარ გეკავებს; ახლა მიიქნევენ და ისეც თუ იმეინო, დმერთს თაყვანიც კი. დმერთს მიიღებენ სულ ამის სიხოვერ-დმერთთან, მოგაგებენ წვიმასო. აქ ამ სულ წვიმა იყოს, ის უნდა. თუცა ბარელებს უწყობ-

გრამ პოლიციელმა შტებენიმე ქურდი მორადის სახლის სხენზედ იძვინა და შეიპრო. ნაპარეცეც ამოიჩინებოდა.

* * * 31 მარტს ტოლეს ბაღში სოფ. საჩინოს მსოფრებთა იჯორ რეგულარა რეგულ-ვერის სიხევედ, ევტარა რეგულარა გავუკარა და და ვაბუნია მსხუტედა თემში დაზედა-დაშეშებული საკურნალოში გააჭაჭუნეს.

* * * 1 აპრილს მურნალოში კომენტა პოლიციამ ვაიასება, რომ წულუხ სტოლის უჯრიდან მოპარეს 180 მან. და აგრეთვე სხვა-სხვა ნივთებუბა, სულ 300 მანეთამდე ღირებულება. ქურდი გამოტყხადა თავის მოსამხარებებს ანდრო კურბა-ღლიცა და ანტონინა ტაჩჩინუხელ.

დამაკვირდი

სახსია კეთი სათხად უფრო ამის შერყეპა, რომ სამიხადრე მოაბოკოს, ვიდრე ოთხისას ჰქვას და ჩვენს განკარგებას წყნადა; თუმცა ჩვენს ხელ-ნაერებსაიგან ამას უფრო დადა ფასი აქვს, რაც ადამიანს თაისებსა შეადგენს, ვიდრე ადამიანს ქიხებსას და უკლდება.

შოაქნაპური

ყოველი ახსად სურვილი დასაწყისისა ახსადს გაჭირვებას; ახსადს მოქსან-ბას.

ყოველგან დასაყრდელი უფლებას უფლებურესს უსამართლობას.

მარა ინებ-ეშენებში

ნ ა წ შ ი ბ ა ბ ი

ღლითგინამც იყოს ნაყრთხი, ვინც რომ შენ გავაჩინაო; დალოცის ქრისტემ ის ძუძუ, რომელმაც ვაგაჩინაო; მის აღიღებდნენ ყოველნი, ვინც აკვანს ჩავაწინაო, ჩაგებრა სიტყვით გვიბრძა და კვიით ცას მივაწვდინაო!

ქ ო რ მ ს ო მ დ ე ნ ც ი ა

ს. რუსი, 30 მარტი. მტერი და დეშმანი ჩავარდნა ჩვენისთანა დეშმანში.. ავტრ თვედ მეტია, ოთხ-წყალ შუა ვართ მომწყვედვლები. ამის მიზეზი წყლების აღიღებია. არც ისე ძლიერ იყო აღიღებული, რომ ბორანს არ შესდებოდა სიარული, მაგრამ სანაპიროების პატრონთა შუადასურებლები შუღლი და ვანებ-თქილება ჩამოვარდა. სანაპიროების

რობა სურთ. ამასაც თავი დაეცაბეთ. მოვალ-დათ შეშე. მე თვედ გეტყობ, ერთს წაშე ჩაიციკლებ ბაზარში, იყილ და ამოიტან. ჯერ უნდა წახებულ ხუთის ვერსის მანძილზე. თუ შვირ-დადლა დმერთს და მესურებთ არ გვი-თხა ბნა, ხომ კარგი, მაგრამ რაღა კარგი, შეიძლება დიდს გაჭირვებით ათორისა შეშე, მაგრამ ვარტემებზედ თუ არ მოვიტყვებ ერთი იმდენი კიდევ, ლანძღვით მოგზობის და მისი ტრადილი ცას აატრებო. თუ ვა-უმხილ, მთავრად ვდგვივარ, მშვი-დობით, ათჯერ უფრო, თუ ვნებას, არას დიდებსაიგან არ წამოგვყვება. მიბრძანეთ შენი ქირიანი, ვა გონიერ-კაცი ვიქნებოდა ამ ვარტემებთან შო-რის სემინარიის აქ დადუმებას. ვი-საც სახლი აქვს მთავრად საკუთარი, კიდევ შო, ვა გეწყობა, ყველას თა-ვიის მიღამა მოაწონს, ყველას და იმის ბაბალისი არ იყოს. მაგრამ ჩვე-

პატრონებმა მიწინაღეს თავიანთი საკუთარი ბორან ვიგებართა და ეს წაილი დღესაცა აქეთ, მებორც აბარგეს და ვიგებართებ.

ნახვა გაჭირვებული ხალხი ურმით, ვაჭრები და ტრეპისი ვიგებ-გამო-დის. ცხადია, ოველთა ვიგებ-გე არ დიფარეს ადამიანსა და ცო-ლავა რამე დატოვალდება. ამ ცოცხანში აქაური ლტინი ხ. გოგინაშვი-ლი ვაღმა ვიგება ურმით. სარჩო და პუბლიკა, ეგვა იქ ვიცილ, გამო-ციტანო და ჰიერეული ბალღები დაეჭაშო. აქტი-იქადან უფლისა, — „წყალი დილია როგორ ჰქვდაო“. ხელ-საყრელი ვერსად ვიცილ, თუ არა ჩემს მოყვარულში. ვისელი მშვი-დობიანად ვასტოიყო, ეცინდა ქირა-ხული და მიღობა, მაგრამ დამრუ-ნებაზედ წყალ ძლიერ აღიღებულ-იყო. შემოვიდა თუ არა წყალი, ურმეს თვლებს ღერძიანად ვამისც-ლიდა, კამეჭერი ცალიერ უბეს-ლა მითარევენენ, ქირანაშული სულ და-ვიღებუა. თავად მორათი დლიანი, ტვირე შეაშეყეს და ისე გამოიყა-ვის. კამეჭერსა ურმის ბუბანად ბარემ ერთ ვერსზედ იცურებო და ძლიერ ვადაჩინენ. ვადაჩინეთ ვადაჩინა გოგინაშული, მაგრამ ისევე მშვიერი დარჩა, რაც წა და დავეთი ნაშო-ნი ჰქონდა, სულ იმ ქირანაშულში მისცა და ასე დაეანა ხორის საბარ-ლოს უბრძანების წყალობით.

უბრძანებთორთი სასარცო-ორი-ოდ გროშის შოენისა—მოგვესპო. ყოველ ამ ბორს, ვისაც მოგვენარ-ჩინებოდა, ბე გავკვანდა ქარლის სადგებზედ და აქედან ვვახარითო რკინის გზით და ვყალით. კამეჭერ კამეჭერ ვიგებდებით, რა არის ფის-ლის ფულიანი მოვა, შემხადებული შევებდით და ჩვენს კარებზედ ამა-ყიდ არავინ დავალაპარაკითო, მაგ-რამ ესეც მოგვესპო წერულ. მიწის სამეშუა იარისის ვაკეთებდა ვიწინა, ან სასამარლოში წასვლა, მაგრამ ამა სათი.. უნდა ისევე ნავტიკ-ტო-ვებზედ ვიართ, ან სკრის ბორ-ანი, რომელიც ნავტიკულ საშიშია და მინამ თვად ბორანდის მიღწევე, რომელიც უნდა შედებ ჩერდება, რამ-დენი წყალ უნდა შევებო.

რა ვიცილით და რას წარმოვიდ-გენდით, თუ შამირთი შეწყუბუ-ლები ვაგაბუნდებოდას უბრძანებ: შამირთი უმეშობა სახლში ათვან-ზე გულს ვაგაჩინებდა; საქონელ-თან ერთად ვაჭარინაობდით, მის

ნის გულისთვის სხვანი რად უნდა ისეგებდნენ. სემინარიამ რომ რო-გორმე მოხებდ ივარგოს, ამისათვის ყოველი წინარის აუცილებელია სა-ქიროა, რომ წყალი იყოს გაყვანი-ლი მილითა გზა ვაკეთდეს ისე, რომ ეტლის ფეხი ბევრად არ აღებტეო-დეს ბაზარს. ამის ცხადი და სარწ-მენო სახეით ხელთ უნდა ვეჭმინდეს მანამდის, ვიდრე სემინარია აქ დაარ-სდებოდას და ვაკეთდებოდას ბორ-ლიტონი სიტყვა აქ რა შუაშია; ცა-ლიტონი სიტყვით მიერს ქვეყანის მოგვცემთ, თუკი მე ამით რამე შემე-მატება.

ამისათვის ძლიერ კარგად მოქცე-ულია მის ყოველდ უსაზღვროდ-სობა ენაქუბისი ბავარტილი, რომ ზოგჯერ მთხოვენდებოდას სემინა-რიის დეკლის შესახებ, რომელნიც მხად არან სიტყვით წყალი იყავა-ნიის მიღამა მოაწონს, ყველას და იმის ბაბალისი არ იყოს. მაგრამ ჩვე-

ის ხალხნი არიან, აწინდელის აზრებით განსჯებულნი, და ეძებენ კიდევ გახსნიან, რომ როგორმე შეუძლებუნ მდგომარეობა გარდასახდეს დეტორთულ მკვიდრად. უფროდირის და მშვიდობის მოყვარე ხელმწიფე საეპარო ხელმწიფეობის დაღების ზრუნვაშია და ეს საქმეკითავედგება მშვიდობიანობისა. ამიტომ იმდენ უნდა ვიქნებოდნენ, ჩვენ მოვესწრებოდნენ, იარაღის აყრას თუ არა, სამხედრო შეიარაღების შემცირებას მივსცათ.

გერმანიის გაზეთი „Memorial Diplomatique“-ს სიტყვით, გრავ კარბიკის განზრახვა აქვს თავი დაანებოს გერმანიის საიმპერია კანცლერის თანამდებობას. ხოლო ეს თავდასხმები შემოადგომავდენ ადრე ვერ მიხერხდებოდა.

ბიზილიზმისა

Француз Коше, рассказы.
ამის წინადაც დაიბეჭდა რუსულად ფრანგულიდან ნოთარგმნი პოეტის ფრანსუა კოპენს მოთხრობები. თუცა ეს ამ კრებულში პაწიკა მოთხრობებია დაბეჭდილი, მაგრამ დიდის ხელისაგნებითა და ნიჭით დაწერილია. თითოეული იმთავითვე სრულად დამთავრებულია. ზოგი ამ მოთხრობათაგანი კიდევ ყოფილა დაბეჭდილი რუსულ ჟურნალ-გაზეთებში, დანარჩენი კი დაუბეჭდველბოდა.

გასართობი

მარალო ვიღარი ზმირად ამბობდა ხოლმე: ჩემს სიკაცულში ორი საიმპონება გამომიძლია,—ერთი როდესაც სასწავლებელში კარავს სწავლისათვის გილოლი მიმდის და მეორედ—როდესაც ომი მოვეგეო.

ნაპოლეონი ამბობდა: ჩემი დიდება და სახელი ჩემსი გარის-კაცების დიდება და სახელი არის. მე მხოლოდ ვარაუდ იმით ამ სახელსა და დიდებასაო.

ერთი გრაფი მოგაზურობის დროს შევიდა პრიონციის სასტუმროში და ჰკითხა მასპინძელს:
— რა ვაქვთ სადილად?
— ვაზაბულა, ბატონო, თქვენს უმორჩილესს კაცებასა და თქვენ უმორჩილესს ხმას კარგადესათ, უპასუხა „ზრდილობიანმა“ მასპინძელმა.

გაგონსადავი ცნობა

შედეგბილის იარტავიჯგან ქონის დიბე რთავორ უნდა ამოიღოთ. ამისათვის სრულად უნდალა საშუალება მოამზადება: საცა ატავს ქონის დაჭა აჭეს, ის აჯგაფი გარჯდ უნდა გასწმანდოთ ნავთში დასკედეულისა ტილოთი. შერე, როდესაც ნავთი ამოშობა, ეს აჯგაფი უნდა გარჯნოთ, მასტავს წასკედეულისა და სწინითი გასწმანდოთ. აჯგაფი ძვლან გარჯება, საც დაჭა აჭეს ატავს, წმანდა დაწავილი მგწნავიტი წაუყვით და ისე დასტავით წმანდესაქე ხანს. შემდეგ გასწმანდოთ ეს აჯგაფი და ჯავს სრულად აღარ შექმნება.

სასამართლოს მართინე

სალიტერატურა საქმე
უმართებელის სენატის სისხლის სამართლის საკასაციო დეპარტამენტს

22 მარტს გაურჩევი სააპლაციო საქმე გახ. „Тиф. Лист.“-ის რედაქტორ-გამომცემლისა და ამ გაზეთის თანამშრომლის მიხაილოვისა, რომელიც ეცემოდით სასჯელთა დებულების მე-1039 მუხლში მოხსენებული ბრალი.

ეს საქმე აღძრა მიხაილოვის წერილი, რომელშიც ნათქვამი იყო, რომ, საერო განათლების სამინისტროს აღკრძალვის მიუხედავად, ხონის სამსწავლებლო სემინარიის მსწავლელბოში თითონ კისრულიბენ ამ სამსწავლებლისათვის მოსწავლელების მომზადებას და გვამენის დროსაც მხოლოდ იმით იღებენ, რომელნიც იმთთან არიან მომზადდებულნი; სხვებს-კი კარგი დახურული პეტე ამ სემინარიისა და მსწავლელბოში წყალობის თვლით არ უტყურებენო. ამ წერილის გამო ხონის სამსწავლებლო სემინარიის დირექტორმა ბანმა სოკოლოვმა სანიფარი შეიტანა გაზეთ „Тиф. Лист.“-ზედ. ტფილისის სამსამართლო პალატამ ვაჩრია და საქმე, დამანავედ იცნო ზემოხსენებული გაზეთის რედაქტორ-გამომცემელი კ. ხეჩატურივი და მისი თანამშრომელი მიხაილოვი და მიუხედავ: მიხაილოვს—ერთის თვით საპატიმროში დაპატიმრება, ხეჩატურივს—25 მან. ჯარიმად გადახდევინებო.

სატავტო გავზეთების სიტყვით, უმართებელეს სენატს ტფილისის სამოსამართლო პალატის ეს განაჩენი დაუმტკიცებია.

წამილი რედაქციის მიმართ

ნება გვაბოძეთ თქვენა გავზეთის საშუალებით მაღალმა გამოკვლევადი ქვემოთხსენებულ ზართ, რომელთაც ბასეის სასახლეს სამართლებლოს შემოსწირეს: აქესალამ ქუჩისკმ 3 მან., გარდენ ქვემოთხსენებულ 3 მან., დომიდე გავა-ტაქემ 1 მან., კანატან წარგეთხსენებულ 1 მან., თამა წანაშეაღმა 1 მან., იესე შარაშეიქ 3 მან., დაჯით მიქეშქემ 1 მან., გიორგი შარაშეიქ 1 მან., ვასილ სარიშეაღმა 1 მან., ეფრემ კალერეშქემ „საქართველოს ისტორია“ ბეჭდამისა, მიხედე სიართემ ქვენი „ჯავადამეხა“ და „ჯავა-ფშაველა“. დანასქე გავაშეკონიამ თითო „მე წავაგებულა“ და წიდასა-სარგებ.

სატავტო ქეიქისამ 3 მან., ა ქემან-დრატკა გელათის მონასტრისამ მამა სე-რამიანმა 5 მან., ასონს ნიკოლაშეაღმა 3 მან.

სულ ბასეის ბაბალოთევის სასარგებლოდ შეკრებულად ამ ვაზად 178 მან. 50 კან., რომელად შენსულად ბასეის-კე გამსწესებულ-შემსწავლელ ამსახავაში, სოლო შემოწირულ წავგებამს რიგევი 400 ცალმადის ადის.

ესთხოთ ბ-ნ მლაქაბა ბოლქეშის და სესხათ, რომელთაც ევისეს ბასეის ბა-ბალოთევის ბეჭეტობა, გამოგავაჩინო რაჯ შეკრებულად აქეთ.

ბაზვის ბიბლიოთეკის გამგენი

დეკემბა

31 მარტი
პეტერბურგი. გამოცხადებულა გადამწვეტილებანი იმის შესახებ, რომ შევიგელოს საქარხნო ინსპექციო და თანამდებობანი საკუბერნიო მენანნი

კოსებისა, რომ გავრცელდეს და გავართოვდეს მოქმედება იმ წესთა, რომელიც შეგებმა საქარხნო მრეწველობაში დაწესებულბეათა თვალყურის გდგება და შესხებ მეტარხნეთა და მუშათა ურთობობისა.

დღეს დაიწყო მუშაობა 1 და 2 გავუე რკინის გზის წარმომადგენელთა შეერთებულმა კრებამ; გადაწყდა დაწესდეს შეღავათიანი ტარიფი სარატოვ-ზლათუსტის გზაზედ მგზავრათივის პეტერბურგიდამა, მოსკოვიდამა და აღმოსავლეთის გზებშიც იმ ადგილებამდე, საცა გამართილია კუ-მისით სამკურნალონი და საცასლავინათა სამანდა წყლები; გადაწყდა აგრედვე დაწესდეს სადიფერენციალო წესით დაკლებული ტარიფი შაქრისათვის.

სატამოერო გარდასახლთა ვიცე-დირექტორი ზაზუნგი დანიშნა ფინანსთა მინისტრის საბჭოს წევრად; იმის მაგიერ დანიშნა სარევიტორ კანცლარიის განყოფილების უფროსი ვინცერალოვი; ხენა-თესესა და მეურნეობის მინისტრის მიდინად დანიშნა ზაბელოლი.

მინა. დღეს უნგრეთის პარლამენტი შეიწყენრა პირველ წაკითხვანზედ კანონ-პროექტი სამოქალაქო ქორწინების შესახებ.

მინა. ანარქისტების წინააღმდეგი კანონი შეწყნარებულ იქნა ორსავე საბჭოს მიერ და სამის თვის უკან შევა ძალაში.

შეტრებურების ბირჟე, 29 მარტი.

სახელი	მფლობელი	გამყიდველი	გაყიდვის ფასი	ბაზის ფასი
მუთ-მანათიანი ოქრო ტრამპის კუბურები	7,13	7,17	—	—
მანეთის ვერცხლის მანეთის	148 1/2	149 1/4	—	—
ფული	—	—	—	—
5% პირველის შინაგანის სესხის მომეცნი ბილითი	243	—	—	—
4% მესამე სესხისა	221	—	—	—
სახელმწიფო თავდაზნაურობის ბანკის მომეცნი ფუტკული	—	—	192	—
გიორგიანის ფუტკული ტფილისის ბანკისა	—	—	101 1/2	—
5%	—	—	99	—
ქუთაისის ბანკის 6%	—	—	101 1/2	—
6%	—	—	99	—
5% ობლიგაციო ტფილისის ქალაქის საკუბერლო საზოგადოებისა	98 1/4	—	—	—

გაცხვალეუანი

დაიბეჭდა და ისეილება
წერა-კითხვის გამავრდელ საზოგადოების წევრის მაღაზიაში

მარიაში

ყვეაილების კალათი
მოთხრობა ყმაწვილებისათვის
ქრისტიანობა შემადტისა.
თარგმანი
სალომე შუბათელისა
ფასი 10 კაპ.
(5-3)

ბირეული კერძი სამკურნალო
ექიმის ნავასარდინისა
(უკრაინაში, ვარნაცივის ძველი პირდაპირ)
ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველდღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილიობით
ბ. ა. ნავასარდინი, 11—12 საათ. იმით, ვისაც სჭირს სწულბენი: სახირურგო ვენერიული და სიკოლისი.
გ. მ. ჩაქაჩანი, 9—10 საათ. სწულბენი: თვალისა და ნერვების-ტრენი ტკივილებსა.
დ. გ. რუგოვსკი, 10—11 საათ. სწულბენი: შინაგანი, ბავშვებისა და დელთა სქესისა.
ი. ფ. ზროტავსკი, 11 1/2—12 1/2 საათ. სწულბენი: ყურისა, ყელის, ცხვირისა და გულ-მკერდისა.

ქემა ქადა ა. მ. ტურბოვაში. 12 1/2—1 საათ. სწულბენი. დელთა სქესისა.
ა. ზ. კარანტეანო, 1—1 1/2 საათ. სწულბენი: შინაგანი და ბავშვებისა.

სადამიობით
ა. გურკო, 6—7 საათ. სწულბენი: ვენერიული და შინაგანი.
ბ. ა. ნავასარდინი, 7—7 1/2 საათ. სწულბენი: ყურისა, ყელისა, და ცხვირისა, ორმხაბათობით, ოთხმხაბათობით და პარსკეობით.
რჩევა-დარბების და რევიტის დაწერი ფსი ათი შერი; ფსი კონსოლიფის და ოპერაციებისათვის—მორიგებთ. სამკურნალოს საწოლიცა აქვს ავადმყოფთათვის.

დირექტორი სამკურნალოს დოქტორი ი. მადიდინისა ნავასარდინი.

ცხოვრება

შეიღია ყრმათა ეფესელთა
გამოცემა მ. შარაძის და მისი სტამბისა
ფასი ერთი მარტი
ასეაქვს:
წერა-კითხვის გამავრცელებლისა, ქართული ანაზავობისა, გიორგილიშის წიგნის მაღაზიაში და გამომცემელთავე სტამბისა.
ოპერეტის. კ. თავართქობისთან. სამტრედიისა. 3. გეგეიშვილიან. ქეთისასა. წერეთლისა და ბეგენიშვილის მაღაზიებში.

გბილის ექიმი

ა. ი. ორბელი
ოლოლაკზედ, საკუთ. სახლბში № 14—18
ავადმყოფებს მიიღებს:
დილით 8-დან 12 საათამდე.
სადამიოთ 4-დან 6 საათამდე.
კვირა-შაბი დღეებში
დილის 8 საათიდან ნაშუადღეის 2 საათამდე.
(250—177)

СЛАВ. СКАДЪ, МОСКВА
И. Я. ВТОЛКИНА
КРЕПКИЕ АДАМЪ И МЫШЕИ
ПРОИШЕДЪИ
ПРОДАЕТСЯ ВЪ СЪДЪ
ПО 50 К. И 50 К.
ВЪ С. ВЪРКАКОВО, ПЕР. Д. ОБЕДИНОВА

ტფილისში ა. არისტოვლის საფთხოვო მაღაზიაში და „ივერიკის“ ანაზავობის საწოლიში.

წერა-კითხვის საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში
ისეილება შემდეგი წიგნები:

წიგნის სახელი	წიგნის ავტორი	ფასი
ახალი ვარიანტი წმ. ნინოს ცხოვრებისა	წმ. ნინო	40
ბუნების კარი ყლით ი. გოგებაშვილისა	ი. გოგებაშვილი	90
გიომეტრია II მ. ყიფიანისა	მ. ყიფიანი	50
ვისრამიანი	—	1 50
თხზულ. რ. ერისთავის I	რ. ერისთავი	1
თხზულ. რ. ერისთავის II	რ. ერისთავი	40
სოკორი, ანუ ანანია პირველი საკითხავი წიგნი, სახლობაში სასმარებელი, ი. გოგებაშვილისა	ი. გოგებაშვილი	10
კრილოვის არაქვი, თარგ. ავაქისა	კრილოვი	30
იგივე მწვერების ყლით მოთხრობანი ვივა-ფშეველასი	მწვერები	80
შექსპირის დრამები ს. ყიფიანისა	ს. ყიფიანი	20
პატარა მოამბე II ოლი. მირიანაშვილისა	მირიანაშვილი	10
რობინზონ კრუსო, თარგ. ან. თუმანიშვილისა	ან. თუმანიშვილი	30
რუსი მეგობარი გ. წერეთლისა	გ. წერეთლი	15
ქილონი და დამანაშვილის თავდასავალი ცხელისა	ქილონი	3
იკარი II. მღვიმელისა	მღვიმელი	30
წითელი ფარანი, თარგ. ან. დრონიკაშვილისა	ან. დრონიკაშვილი	15
ხომოდ, ანუ რჩეულთა ლექსთა კრება, ი. გოგებაშვილისა	ი. გოგებაშვილი	30
ხატური ან. თუმანიშვილისა	ან. თუმანიშვილი	10
ქონა ი. გოგებაშვილისა	ი. გოგებაშვილი	50
კურწული, ანუ მოთხრობანი მოზრდილ ყრმათათვის ი. გოგებაშვილისა	ი. გოგებაშვილი	40
შინაური საქონელი და იმისი მოვლა-მოწინება ი. როსტომიშვილისა	ი. როსტომიშვილი	5
ვიქტორ-პოევის რომანი დამ ოთხმოც-დაცამეანის წელი დ. ყიფიანისა	დ. ყიფიანი	20
სამხრეთ-სადასავლეთის წიგნი ს. ორბელიანისა	ს. ორბელიანი	50
ლექსები ვახტ. ორბელიანისა	ვ. ორბელიანი	20
ღვთი აღმშენებელი, დრამა ალ. ორბელიანისა	ალ. ორბელიანი	40
მბრძანების ქალი, მოთხრობა ს. მგლოზაშვილისა	ს. მგლოზაშვილი	20
მეგობრე, მისივე	—	10
კავალი იერონიმე, მისივე	—	10
მთიული სოფ. მისივე	—	10
ქრისტინე, ე. ნინოშვილისა	ე. ნინოშვილი	30
რადენიმე მოთხრობა მისივე	—	50
ოტელი, დრამა შექსპირისა, თარგ. ი. მანაშვილისა	ი. მანაშვილი	50
ქართული გრამატიკა	—	10
ქარაბაგისა	—	50
ტექნიკი გრ. ორბელიანისა	გრ. ორბელიანი	50
სამხარეული ქართულისა და ევროპოლის საქმელებისა	—	1
თხზულებანი ი. დავითაშვილისა	ი. დავითაშვილი	30
სურამის ციხე, მოთხრობა ქორქაძისა	ქორქაძე	20
თამარ, სპარსული ლეგენდა	—	10